

FALU TINGSRÄTT
Enhet 2
2:2

DOM
2010-02-22
meddelad i
Falun

Mål nr B 2395-09

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Åklagare

Kammaråklagare Kristofer Magnusson
Åklagarkammaren i Falun

Målsägande

Målsägande A

Målsägandebiträde:

Advokat Linda Nyström
Hamilton Advokatbyrå Falun AB
Box 1305
791 13 Falun

Tilltalad

Arne FOLKE Harald Holmberg, 530925-6955
Matstomsgården
Kyrkbyvägen 20
774 92 Avesta

Offentlig försvarare:

Advokat Göran Lock
Advokaterna Nielsen & Lock AB
Borganäsvägen 44
784 33 Borlänge

DOMSLUT

Begångna brott

Sexuellt utnyttjande av underårig

Lagrum

6 kap 4 § 1 st 1 p brottsbalken
i dess lydelse före den 1 april 2005

Påföljd m.m.

Fängelse 1 år

FALU TINGSRÄTT

Enhet 2

2:2

DOM

2010-02-22

B 2395-09

Skadestånd

Folke Holmberg ska utge skadestånd till målsägande A med 105 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 30 september 2006 till dess betalning sker.

Sekretess

Sekretessen enligt 35 kap 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) skall bestå avseende aktbilagorna 6-8 i akten och delgivningskvittona till aktbilagorna 12 och 14 samt för uppgifterna i bild- och ljudfilerna av förhör hållna inom stängda dörrar vid huvudförhandlingen. Tingsrätten förordnar vidare med stöd av 43 kap 8 § och 35 kap 12 § offentlighets- och sekretesslagen att sekretess skall gälla för uppgifterna i domsbilaga 2.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 500 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Linda Nyström tillerkänns som målsägandebiträde ersättning av allmänna medel med 16 695 kr. Av beloppet avser 13 324 kr arbete, 32 kr utlägg och 3 339 kr mervärdesskatt.
 2. Göran Lock tillerkänns som offentlig försvarare ersättning av allmänna medel med 25 550 kr. Av beloppet avser 19 278 kr arbete, 1 040 kr tidsspillan, 122 kr utlägg och 5 110 kr mervärdesskatt.
 3. Av kostnaderna för försvarare och målsägandebiträde, skall Folke Holmberg till staten återbetala 5 000 kr.
-

FALU TINGSRÄTT
Enhet 2
2:2

DOM
2010-02-22

B 2395-09

YRKANDEN

Åklagaren har yrkat ansvar enligt bilagorna 1 och 2.

Målsäganden har yrkat skadestånd av Folke Holmberg med 130 000 kr, varav 100 000 kr för kränkning och 30 000 kr för sveda och värk, jämte ränta enligt 6 § räntelagen på 130 000 kr från den 30 september 2006 till dess betalning sker.

DOMSKÄL

Skuldfrågorna m.m.

Folke Holmberg har förnekat gärningarna och bestritt skadeståndsyrkandet.

På åklagarens begäran har målsägandeförhör ägt rum. Förhör har även hållits med Folke Holmberg. Vidare har på åklagarens begäran vittnesförhör ägt rum med målsägandens mor och legitimerade sjuksköterskan vid Barn- och ungdomspsykiatriska mottagningen i Avesta (BUP) Irene Strömberg. Åklagaren har som skriftlig bevisning åberopat journalanteckningar från BUP.

Av utredningen har till en början följande framkommit. Folke Holmberg och målsägandens mor träffades år 1999 och blev ett par. Målsäganden var då 5 år gammal. År 2001 flyttade familjen till Folke Holmbergs hus. Där bodde de fram till hösten 2006 då målsäganden och hennes mor flyttade med anledning av att målsäganden hade berättat för modern att Folke Holmberg hade "tafsat" på denna. I februari 2007 började målsäganden att gå på samtal hos BUP. Vid samtalen framkom så småningom uppgifter om att Folke Holmberg skulle ha utsatt målsäganden för sexuella övergrepp. Detta föranledde BUP att göra en anmälan till Omsorgsstyrelsen i Avesta som i sin tur polisanmälde saken den 2 april 2009.

FALU TINGSRÄTT
Enhet 2
2:2

DOM
2010-02-22

B 2395-09

Målsäganden har berättat bl.a. följande.

Hon fick ett eget rum i Folke Holmbergs hus, men det fanns ingen dörr till rummet utan hennes mamma satte upp ett draperi, så att hon skulle få lite avskildhet. Om hon vaknade på nätterna, brukade hon gå till mammans och Folke Holmbergs sovrum och lägga sig i deras säng, i fotändan. Det förekom att hennes mamma och Folke Holmberg hade sex medan hon låg i fotändan på sängen. Hennes mamma började några dagar i veckan att arbeta tidigt på morgonen och åkte då hemifrån redan vid kl 05.30. En sådan morgon när hon var åtta år gammal och låg kvar i mammans säng efter att denna hade åkt till jobbet, började Folke Holmberg massera hennes rygg. Han frågade henne om hon tyckte det var skönt, vilket hon bekräftade. Hon bar nattlinne, men hade inte några trosor på sig. Folke Holmberg fortsatte att massera henne ner över hennes rumpa och ner på benen. Därefter gick hans händer upp mellan hennes ben. Folke Holmberg drog med sina fingrar på hennes underliv, masserade och smekte hennes underliv. Hon bad Folke Holmberg att massera ryggen istället, men han fortsatte att smeka hennes underliv. Det hela pågick i cirka 15 minuter. Efter händelsen bad Folke Holmberg henne att inte berätta för någon vad som hade hänt utan sade att det var deras hemlighet. Detta förfarande upprepades varje morgon när hennes mamma började arbeta tidigt mellan det att hon var åtta år gammal till dess hon var tio år gammal. Varannan vecka bodde hon dock hos sin far. När hon fyllde tio år slutade hon att sova i mammans och Folke Holmbergs säng. Hon vågade även säga ifrån mer då.

En morgon när hon var åtta-tio år gammal stod Folke Holmberg och tvättade sin snopp i badrummet som låg precis mitt emot hennes rum. Hon var på väg ner till köket på undervåningen för att äta frukost när Folke Holmberg sade ”kom och ta på snoppen, det är inte farligt”. Hon gjorde inte det, men Folke Holmberg uppmanade henne att gå in och lägga sig i sin mammas säng, vilket hon gjorde. Hon bar nattlinne vid tillfället, men inga trosor. Folke Holmberg smekte då hennes lår, upp

FALU TINGSRÄTT
Enhet 2
2:2

DOM
2010-02-22

B 2395-09

mellan benen och på hennes underliv som vid tidigare tillfällen. Denna gång höll han på lite kortare tid, 5-10 minuter.

En dag efter skolan, men innan hennes mamma hade kommit hem från arbetet, låg hon i soffan i vardagsrummet och tittade på TV. Folke Holmberg satt i soffan och började massera hennes fötter. Folke Holmberg öppnade därefter hennes gylf och smekte henne på underlivet innanför hennes trosor. Han sade ”skall vi fortsätta eller skall vi äta först”. Hon sade att hon ville gå därifrån, men hon blev ändå kvar i soffan. Förfarandet höll på i cirka 15 minuter. Hon var åtta till tio år gammal.

Hon försökte vid något tillfälle berätta för sin mamma om händelserna, men det var svårt för hon tyckte det var pinsamt och trodde att mamman skulle tro att hon uppmanat Folke Holmberg att göra det han hade gjort. När hon var 12 år gammal började hon förstå att det Folke Holmberg gjort mot henne inte var rätt. När hon och hennes mamma vid ett tillfälle bråkade så blev det för mycket för henne och hon berättade då att Folke Holmberg hade tagit på henne. Hon och hennes mamma flyttade då genast från huset. Hon och hennes mamma bråkade mycket i tiden efter att de hade flyttat från Folke Holmberg. Hon förstod inte varför hennes mamma inte hade förstått och ingripit under tiden de hade bott tillsammans med Folke Holmberg. Hon flyttade på grund av alla bråk med sin mamma till ett familjehem år 2008. Hon hade svårt att berättat vad som hade hänt även vid samtalen vid BUP. Hon pratade först om relationen till sin mamma. Det tog ett och ett halvt år innan hon berättade om övergreppen i samtalen vid BUP.

Folke Holmberg har berättat bl.a. följande. Det finns ingen sanning i det som målsäganden berättat. Det är riktigt att målsäganden ibland kom in till hans och målsägandens mammas sovrum på nätterna. Han masserade dock aldrig målsäganden på något sätt. Han och målsägandens mamma sov nakna. Målsäganden hade nattlinne på sig. Han har inte något direkt minne av att han och målsägandens mamma hade sex när målsäganden låg i sängen. Han brukade inte

FALU TINGSRÄTT
Enhet 2
2:2

DOM
2010-02-22

B 2395-09

tvätta sin snopp i handfatet. Någon gång hände det att han gjorde det på natten efter det att han och målsägandens mamma hade haft sex. Han har badat ensam med målsäganden. Varma bad lindrar de ledbesvär han lider av. Han hade ingen bra relation till målsäganden. Han ville ha ordning och reda. De hade flera konflikter om detta. Han kan dock inte ge någon förklaring till varför hon berättar som hon gör. När målsäganden och målsägandens mamma plötsligt gav sig av fick han veta att målsäganden sagt att han tafsar på henne.

Målsägandens mor har berättat bl.a. följande. Det fungerade inte så bra mellan Folke Holmberg och målsäganden. Målsäganden tyckte inte om Folke Holmberg. Målsäganden undvek Folke Holmberg och svarade honom inte när han talade till denna. Folke Holmberg var kontrollerande och manipulerande. Det var vanligt att målsäganden kom in på natten och sov i hennes och Folke Holmbergs säng. På morgonen skulle Folke Holmberg alltid peta på målsäganden; stryka målsäganden över håret, på ryggen, benen och armarna. Målsäganden blev då arg på Folke Holmberg, men denne fortsatte ändå. Hon fann det obehagligt. Hon började två-tre gånger i veckan att arbeta tidigt på morgonen. Hon försökte smyga ut, men på något sätt så hörde målsäganden henne alltid och blev hysterisk när hon lämnade huset. De tidiga mornarna var märkliga. Hon är förskollärare och trodde dock att målsägandens hysteri bara var ett led i att testa henne och snabbt övergående, som när barnen på dagis blir ledsna över att föräldrarna går till arbetet. Hon har efter att hon förstått vad målsäganden blivit utsatt för på de aktuella mornarna börjat förstå målsägandens hysteri. Vid något tillfälle år 2003-2004 frågade en kvinna, som arbetade på Markusskolan i Avesta där målsäganden gick, vem Folke var. Kvinnan berättade att målsäganden sagt att Folke smekte målsäganden. Målsägandens far reagerade starkt när denne fick veta att Folke Holmberg badade med målsäganden. Vid ett tillfälle kom hon hem tidigare än beräknat och fick då en obehaglig känsla när Folke Holmberg skrek högt från badrummet ”jag badar med målsäganden jag”. Målsäganden bodde fram till år 2004 varannan vecka hos sin far. År 2006 skaffade hon och Folke Holmberg Internet. Målsäganden beställde då en ringsignal till

FALU TINGSRÄTT
Enhet 2
2:2

DOM
2010-02-22

B 2395-09

mobilen och hon blev arg. Målsäganden blev ledsen och började gråta, men gråten gick inte över. Hon frågade vad det var som gjorde målsäganden så ledsen. Då berättade målsäganden att Folke Holmberg tafsar på denna. Hon frågade målsäganden ”är det sant det du säger?”. Hon fick då en blick från målsäganden som sade henne att det var sant. Hon och målsäganden flyttade omgående från Folke Holmberg. Hon vågade inte tala med målsäganden om vad som hade hänt mellan denna och Folke Holmberg. Hon tog dock kontakt med BUP och målsäganden fick gå på samtal där. Hon och målsäganden kom i konflikt med varandra. Målsäganden gav sig på henne både fysiskt och psykiskt. Hon var med vid några samtal på BUP, men då talade de endast om hennes och målsägandens relation, aldrig om Folke Holmberg.

Irene Strömberg har berättat bl.a. följande. Hon arbetar vid BUP som sjuksköterska. Hon har utbildning i bl.a. psykiatri och familjeterapi. Hon har specialiserat sig beträffande övergrepp på barn och ungdomar. Den 22 februari 2007 sökte målsägandens mor kontakt med BUP då målsäganden uppgett att Folke Holmberg rört denna. Hon inledde samtal med målsäganden. Målsäganden mådde dåligt psykiskt. Samtalen kom inledningsvis att handla mycket om relationen mellan målsäganden och dennas mor. Målsäganden anklagade modern bl.a. för att denna inte hade gjort polisanmälan. Målsäganden berättade inledningsvis att Folke Holmberg hade varit krävande, pedantisk och besvärlig. Målsäganden orkade inte berätta vad hon hade varit med om. Målsäganden hade stora tillitsproblem till vuxna överhuvudtaget. Målsäganden berättade i omgångar vad hon hade varit med om. Målsäganden klarade inte av att berätta allt på en gång. Målsäganden vändades. Målsäganden hade påtagit sig själv skulden. Målsäganden hade stora skuld- och skamkänslor. Detta mycket beroende på att målsäganden hade fått lustkänslor när Folke Holmberg hade smekt dennas fötter, rygg och underliv. Hon bedömer målsägandens uppgifter som fullständigt trovärdiga.

FALU TINGSRÄTT
Enhet 2
2:2

DOM
2010-02-22

B 2395-09

Tingsrätten gör följande bedömning.

Såsom ofta är fallet när det gäller påstådd brottslighet av förevarande slag, som är undandragen från insyn, föreligger inte några direkta vittnesiakttagelser eller teknisk bevisning till stöd för åtalet. Detta hindrar emellertid inte att bevisningen ändå kan befinnas tillräcklig för fällande dom. I det nu föreliggande fallet blir det av avgörande betydelse att bedöma trovärdigheten av målsägandens berättelse i förening med vad som i övrigt framkommit i målet.

Målsäganden har på ett klart och relativt detaljerat sätt berättat om vad hon varit med om. Hon har berättat om tre specifika händelser som inträffade när hon var mellan åtta och tio år gammal. Hon har vidare berättat att en av dessa händelser upprepades vid många tillfällen under den tiden. Hennes uppgifter är förankrade i vardagshändelser, som att de inträffade på morgonen de dagar hennes mor började arbeta tidigt etc. Hon har lämnat samma uppgifter vid BUP samtal och i polisförhör. Uppgifterna i sig är inte heller sådana att de ter sig som påhittade. Målsägandens utsaga har gjort ett mycket trovärdigt intryck.

Målsägandens uppgifter vinner stöd av vad hennes mor berättat bl.a. om Folke Holmbergs beteende mot målsäganden även de mornar när modern var hemma. Folke Holmberg har nekat till att han någonsin masserat eller berört målsäganden, ens med oskyldiga smekningar, vilket mot bakgrund av vad både målsäganden och dennas mor berättat inte framstår som trovärdigt. Målsägandens mor har även berättat hur målsäganden betett sig när denna var liten de dagar hon började arbeta tidigt. Målsägandens mor har även berättat hur målsäganden betett sig efter det att denna berättat för henne att Folke Holmberg tafsar på denna. Målsägandens mor har berättat om anklagelserna mot henne från målsägandens sida för att hon inte märkte något, inte gjorde något och inte polisanmälde. Målsägandens utsaga vinner även stöd av vad Irene Strömberg berättat om målsägandens vånda att berätta, hur berättelsen kom i omgångar och de skuld- och skamkänslor målsäganden upplevde

FALU TINGSRÄTT
Enhet 2
2:2

DOM
2010-02-22

B 2395-09

på grund av att denna känt lust vid de aktuella gärningarna. Något beaktansvärt skäl till att målsäganden skulle ha velat sanningslöst tillvita Folke Holmberg de brott han åtalats för har inte framkommit. I målet har visserligen framkommit att målsäganden inte kom så bra överens med Folke Holmberg och att de bråkade en del, men att de omständigheterna skulle ligga till grund för att målsäganden skulle beljuga Folke Holmberg finns det inte några som helst belägg för. Målsäganden har med stor vanda berättat om de aktuella gärningarna och uppgifterna har inte på något sätt framstått som överdrivna eller påhittade. Målsägandens tillit till vuxna har enligt Irene Strömberg tagit stor skada.

Sammanfattningsvis finner tingsrätten det således ställt utom allt rimligt tvivel att Folke Holmberg gjort sig skyldig till de handlingar som framgår av åtalet. Åtalet är således styrkt och skall bifallas. Av målsägandens berättelse framgår att de sexuella handlingarna skett när hon var åtta till tio år gammal, dvs. under åren 2002-2004. Med hänsyn härtill skall gärningarna bedömas enligt de lagbestämmelser som gällde före den 1 april 2005. Folke Holmberg skall således dömas för sexuellt utnyttjande av underårig enligt 6 kap. 4 § i dess lydelse före den 1 april 2005.

Med hänsyn till utgången i skuldfrågan är Folke Holmberg skyldig att utge skadestånd till målsäganden.

Av utredningen i målet har framkommit att de aktuella gärningarna, som enligt målsägandens uppgifter, pågått under två års tid vid ett stort antal tillfällen, påverkat målsägandens uppväxt och psykiska mående i hög grad. Målsäganden har enligt målsägandens mor inte klarat av att fullgöra grundskolan på grund av ångest och posttraumatisk stress. Målsäganden har gått på samtal hos BUP regelbundet i flera år och trots att samtalen vid BUP även avhandlat andra problem, så har de i hög grad rört de aktuella gärningarna. Den akuta sjuktiden får anses ha pågått i flera år. Tingsrätten finner således med beaktande av ovanstående att det yrkade skadeståndet för sveda och värk är skäligt och skall bifallas.

FALU TINGSRÄTT
Enhet 2
2:2

DOM
2010-02-22

B 2395-09

Målsäganden har genom de aktuella gärningarna blivit utsatt för en allvarlig kränkning av den personliga integriteten. Tingsrätten finner med hänsyn till gärningarnas karaktär och uppskattade antal samt med beaktande av Brottsoffermyndighetens praxis, att målsäganden får anses skäligen tillgodosedd med ett belopp om 75 000 kr för kränkning.

Påföljdsfrågan

Folke Holmberg är 56 år gammal och tidigare ostraffad. Av i målet inhämtat yttrande från Frivården Dalarna framgår att Folke Holmberg lever under ordnade sociala och ekonomiska förhållanden samt att något missbruk inte föreligger.

Tingsrätten gör följande bedömning.

För sexuellt utnyttjande av underårig i dess lydelse före den 1 april 2005 stadgas fängelse i högst fyra år. Vid en samlad bedömning av gärningarnas karaktär och antal samt den tid som gått sedan gärningarna begicks, finner tingsrätten att gärningarnas straffvärde utgör fängelse i ett år. Med hänsyn härtill och med hänsyn till brottens art är någon annan påföljd än ett fängelsestraff utesluten. Folke Holmberg skall därför dömas till fängelse ett år.

Övriga frågor

Med hänsyn till att fängelse ingår i straffskalan för sexuellt utnyttjande av underårig i dess lydelse före den 1 april 2005, skall Folke Holmberg betala föreskriven avgift till brottsofferfonden.

Folke Holmbergs ekonomiska förhållanden medger viss återbetalning till staten av vad som utgått av allmänna medel för försvarare och målsägandebiträde. Vid

FALU TINGSRÄTT
Enhet 2
2:2

DOM
2010-02-22

B 2395-09

bestämmandet av återbetalningsskyldighetens storlek har hänsyn tagits till den påföljd som bestämts för brottet och den skadeståndsskyldighet som ålagts Folke Holmberg i domen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR; se bilaga 3 (DV 400).

Överklagande senast den 15 mars 2010 ställs till Svea hovrätt.

På tingsrättens vägnar

Åsa Nord

ÅKLAGARMYNDIGHETEN
Åklagarkammaren i Falun

Vice chefsåklagare Olle Sohlberg

tr

Ansökan om stämning

2009-12-07

Sida 1 (2)
Handling 22
Ärende AM-57272-09
Handläggare 505A-8

Falu tingsrätt

Box 102
791 23 FALUN

FALU TINGSRÄTT
2:2

INKOM: 2009-12-09
MÅLNR: B 2395-09
AKTBIL: 5

TR mål: B 2395-09
Handl.: OVR

1	Tilltalad: efternamn och alla förnamn		Tilltalsnamn	Yrkestitel
	Holmberg, Arne Folke Harald		Folke	
	Personnr	Medborgarsk	Telefon	Tolkbehov
	19530925-6955		026-100 84 63	
	Adress			
Matstomsgården Kyrkbyvägen 20 774 92 AVESTA				
Offentlig försvarare/ombud				
Lock, Göran, Borganäsvägen 44, 784 33 BORLÄNGE				
FALU TINGSRÄTT				
Frihetsberövande m.m.				
Ink 2009-12-09				
Akt. B 2395-09: 2				
AKTBIL: 5				
Delgivningsuppgifter				

Ansvarsyrkanden m.m.

SEXUELLT UTNYTTJANDE AV UNDERÅRIG OCH SEXUELLT ÖVERGREPP MOT BARN (K 7577-09)

Målsägande

Se bilaga

Målsägandebiträde önskas.

Gärning

Holmberg har den vid flera tillfällen under tiden mars 2001 – september 2006 i Avesta haft sexuell umgänge / genomfört sexuell handling med målsäganden. Holmberg har sålunda med sina händer berört målsägandens könsorgan.

Lagrum

6 kap 4 § i dess lydelse före den 1 april 2005 och 6 kap 6 § brottsbalken i dess lydelse i tiden därefter.

Åklagarkammaren i Falun

Ansökan om stämning

Sida 2 (2)

Handling 22

Ärende AM-57272-09

Handläggare 505A-8

Vice chefsåklagare Olle Sohlberg

2009-12-07

Bevisning

Muntlig bevisning

Förhör med Holmberg.

Förhör med målsäganden.

Till styrkande av åtalet åberopas vittnesförhör med

1 målsägandens mor angående iakttagelser att Holmberg och målsäganden under den tid som åtalet avser;

2 Irene Strömberg angående samtal på BUP med målsäganden. .

Skriftlig bevisning

Som skriftlig bevisning åberopas Journalanteckningar från Barn och Ungdomspsykiatri Dalarna (BUP) (sid 24 – 32 i fup.)

Olle Sohlberg

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I BROTTMÅL

Den som vill överklaga tingsrättens dom, eller ett i domen intaget beslut, ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till tingsrätten.** Överklagandet prövas av den hovrätt som finns angiven i slutet av domen.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett **i domen intaget beslut** som angår honom eller henne. I fråga om sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i hovrätten fordras i vissa fall att **prövningstillstånd** meddelas. Hovrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,

2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd krävs och sådant inte meddelas står tingsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det, i de fall prövningstillstånd krävs, klart och tydligt framgår av överklagandet till hovrätten varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I vilka fall krävs prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en tingsrätts dom om den tilltalade

1. inte dömts till annan påföljd än böter, eller
2. frikänts från ansvar och brottet inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Enskilt anspråk (skadeståndstalan)

För att hovrätten ska pröva en skadeståndstalan krävs prövningstillstånd. Från denna regel gäller följande undantag:

Överklagas domen även i brottmålsdelen och avser överklagandet frågan om den tilltalade ska dömas till ansvar för en gärning krävs inte prövningstillstånd för ett till denna gärning kopplat enskilt anspråk i de fall

1. det enligt ovanstående regler inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen, eller
2. prövningstillstånd i brottmålsdelen meddelas av hovrätten.

Beslut i övriga frågor

Krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen krävs även prövningstillstånd vid beslut som endast får överklagas i samband med överklagande av domen.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av tingsrättens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens dom-

skäl enligt klagandens mening är oriktiga,

5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis, samt
6. om prövningstillstånd behövs, de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att målsäganden eller den tilltalade ska infinna sig personligen vid huvudförhandlingen i hovrätten. Är den tilltalade anhållen eller häktad, ska det anges.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud. Till överklagandet ska bifogas lika många kopior av skrivelsen som det finns motparter i målet. Har inte klaganden bifogat tillräckligt antal kopior, framställs de kopior som behövs på klagandens bekostnad. Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.